

LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13¹, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 30 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 18¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

2008 m. gruodžio 23 d. Nr. XI-111
Vilnius

(Žin., 2002, Nr. 73-3085, Nr. 123-5539; 2003, Nr. 15-601, Nr. 42-1925, Nr. 75-3474, Nr. 102-4586, Nr. 116-5254, Nr. 123-5585; 2004, Nr. 25-749, Nr. 50-1633, Nr. 60-2118, Nr. 73-2535, Nr. 98-3628, Nr. 134-4837, Nr. 158-5757, Nr. 167-6108; 2005, Nr. 76-2743, 2744, Nr. 81-2943, Nr. 88-3293, Nr. 121-4332, Nr. 153-5634, 5636; 2006, Nr. 41-1462, Nr. 48-1702, Nr. 50-1801, Nr. 82-3249, 3263, Nr. 111-4197, Nr. 127-4821, Nr. 141-5396; 2007, Nr. 43-1629; 2008, Nr. 15-510, Nr. 47-1750, Nr. 63-2381)

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas ir papildymas

1. Pakeisti 2 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. **Honoraras** – atlyginimas už autorine licencine sutartimi suteiktą teisę panaudoti kūrinį, atlyginimas už suteiktas gretutines teises, pajamos, gautos kaip atlyginimas už perduotą ar pagal licencinę sutartį suteiktą teisę naudotis pramoninės nuosavybės objektu, franšize, atlyginimas už suteiktą informaciją apie gamybinę, prekybinę ar mokslinę patirtį (*know-how*).“

2. 2 straipsnio 8 dalį papildyti antru sakiniu ir ją išdėstyti taip:

„8. **Sporto veikla** – sportininko (gyventojų, kuris atlieka tam tikrą fizinę ar protinę veiklą, grindžiamą tam tikromis taisyklėmis ir organizuojamą tam tikra specialiai šiai veiklai nustatyta forma) rengimosi varžyboms ir dalyvavimo varžybose veikla. Treneris, kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatyme, šio Įstatymo taikymo tikslais nėra laikomas sportininku.“

3. Pakeisti 2 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. **Nuolatinė buveinė** – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme (toliau – Pelno mokesčio įstatymas).“

4. Pakeisti 2 straipsnio 14 dalį ir ją išdėstyti taip:

„14. **Pajamos** – pozityviosios pajamos, priskiriamos Europos ekonominių interesų grupės pajamos, nutraukus gyvybės draudimo sutartis ar išstojus iš pensijų fondo grąžinamos įmokos (ar jų dalis), atlygis už atliktus darbus, suteiktas paslaugas, už perduotas ar suteiktas teises, už perduotą ar kitaip perleistą, investuotą turtą ar lėšas ir (arba) kita nauda pinigais ir (arba) natūra, išskyrus:

1) dėl įstatinio kapitalo didinimo akcininkams proporcingai jų turimų akcijų skaičiui nemokamai išduotas akcijas arba anksčiau išleistų akcijų nominalios vertės padidinimo sumą, taip pat pajaus vertės ar dalies padidinimo sumą dėl pagrindinio kapitalo didinimo pajininkams ir nariams proporcingai jų turimai pajų vertei ar daliai;

2) nekilnojamąjį daiktą, susigrąžintą pagal Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, bei atkurtas santaupas pagal Lietuvos Respublikos gyventojų santaupų atkūrimo įstatymą;

3) gyventojų (Europos ekonominių interesų grupės dalyvio) gautą Europos ekonominių interesų grupės pelną ar jo dalį;

4) gyventojų (gyventojui) apskaičiuotą pardavimo pridėtinės vertės mokesčio sumą už patiektas prekes ir suteiktas paslaugas;

5) sumas (išskyrus asmens, susijusio su gyventojų darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, kompensuojamas gyventojų išlaidas), skirtas nakvynės, maitinimo, registravimosi dalyvauti renginyje bei kelionės išlaidoms padengti, jeigu šios išlaidos susijusios su gyventojų darbo, įskaitant savanorišką darbą, organizuojamą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, funkcijomis arba individualia veikla;

6) gyventojų gautą naudą, jeigu neįmanoma nustatyti konkretaus gyventojų gautos individualios naudos;

7) tarp Pelno mokesčio įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytų vienetų Pelno mokesčio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nustatytais reorganizavimo ar perleidimo atvejais vykdomų operacijų metu susidariusį turto vertės skirtumą, kai gaunamos akcijos (dalys, pajai) vieneto dalyvių turimas šio vieneto akcijas (dalys, pajus) mainais keičiant į kito vieneto akcijas (dalys, pajus), išskyrus akcijų kainų skirtumo apmokėjimą pinigais;

8) tarp Pelno mokesčio įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytų vienetų Pelno mokesčio įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nustatytais reorganizavimo ar perleidimo atvejais vykdomų operacijų metu susidariusį turto vertės skirtumą, kai gaunamos akcijos (dalys, pajai) vieneto dalyvių turimas šio vieneto akcijas (dalys, pajus) mainais keičiant į kito vieneto akcijas (dalys, pajus), išskyrus akcijų kainų skirtumo apmokėjimą pinigais.“

5. Pakeisti 2 straipsnio 16 dalį ir ją išdėstyti taip:

„**16. Pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvoje:**

1) bet kokios veiklos Lietuvoje pajamos;

2) pajamos už nekilnojamojo pagal prigimtį daikto, esančio Lietuvoje, nuomą;

3) pajamos, gautos už parduotą ar kitokiu būdu perleistą nuosavybės kilnojamąjį daiktą, jeigu šios rūšies daiktui pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privaloma teisinė registracija ir šis daiktas yra (ar privalo būti) įregistruotas Lietuvoje, taip pat už nekilnojamąjį daiktą, esantį Lietuvoje, gautos pajamos;

4) kitos šios dalies 1–3 punktuose nenurodytos pajamos, gautos iš nuolatinių Lietuvos gyventojų, iš Lietuvos vienetų, iš užsienio vienetų per jų nuolatines buveines ir iš nenuolatinių Lietuvos gyventojų per jų nuolatines bases, išskyrus nenuolatinių Lietuvos gyventojų iš veiklos užsienio valstybėse gautas pajamas.“

6. Pakeisti 2 straipsnio 29 dalį ir ją išdėstyti taip:

„**29. Individualios veiklos turtas** – turtas (ar jo dalis), kurį (kurią) gyventojas naudoja tik savo individualiai veiklai, išskyrus individualią veiklą, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą.“

7. Papildyti 2 straipsnį nauja 33 dalimi:

„**33. Pajamos iš žemės ūkio veiklos** – žemės ūkio veiklos subjektų pajamos iš žemės ūkio veiklos, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, taip pat pajamos, gautos realizuojant iš savo ūkio žemės ūkio produktų pagamintus maisto produktus.“

8. Buvusią 2 straipsnio 33 dalį laikyti 34 dalimi.

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

3 straipsnyje po žodžių „pajamų gavęs“ įrašyti žodžius „ir (arba) pajamų uždirbęs“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

„3 straipsnis. Pajamų mokesčio mokėtojai

Pajamų mokesť moka pajamų gavęs ir (arba) pajamų uždirbęs gyventojas.“

3 straipsnis. 5 straipsnio 4, 6 dalių pakeitimas ir 5 dalies pripažinimas netekusia galios

1. Pakeisti 5 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„**4.** Nenuolatinio Lietuvos gyventojų pajamų mokesčio objektas yra per nuolatinę bazę vykdomos individualios veiklos pajamos ir užsienio valstybėse gautos arba uždirbtos pajamos, priskiriamos tai nuolatinei basei Lietuvoje tuo atveju, kai tos pajamos susijusios su nenuolatinio Lietuvos gyventojų veikla per nuolatinę bazę Lietuvoje, taip pat šios ne per nuolatinę bazę gautos pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvoje:

1) palūkanos;

2) pajamos iš paskirstytojo pelno ir metinės išmokos (tantjemos) valdybos ir stebėtojų tarybos nariams;

3) pajamos už nekilnojamojo pagal prigimtį daikto, esančio Lietuvoje, nuomą;

4) honoraras, įskaitant šio straipsnio 6 dalyje nustatytus atvejus;

5) su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos;

6) sporto veiklos pajamos, įskaitant pajamas, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusias su šia veikla, nesvarbu, ar jos išmokamos tiesiogiai sportininkui ar trečiajam asmeniui, veikiančiam sportininko vardu;

7) atlikėjų veiklos pajamos, įskaitant pajamas, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusias su šia veikla, nesvarbu, ar jos išmokamos tiesiogiai atlikėjui ar trečiajam asmeniui, veikiančiam atlikėjo vardu;

8) pajamos, gautos už parduotą ar kitokiu būdu perleistą nuosavybės kilnojamąjį daiktą, jeigu šios rūšies daiktui pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privaloma teisinė registracija ir šis daiktas yra (ar privalo būti) įregistruotas Lietuvoje, taip pat nekilnojamąjį daiktą, esantį Lietuvoje;

9) kompensacijos už autorių arba gretutinių teisių pažeidimus.“

2. 5 straipsnio 5 dalį pripažinti netekusia galios.

3. 5 straipsnio 6 dalyje vietoj skaičiaus ir žodžio „5 dalies“ įrašyti skaičių ir žodį „4 dalies“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„6. Tuo atveju, kai perleidžiama kompiuterio programa, šio straipsnio 4 dalies 4 punkto nuostatos taikomos, jei yra perleidžiamas ne autorių teise apsaugotas daiktas, o kompiuterio programoje yra suteikiamos šios teisės:

1) teisė daryti kompiuterio programos kopijas, turint tikslą jas viešai platinti ar kitaip perduoti nuosavybės, išnuomoti arba paskolinti, arba

2) teisė rengti išvestines kompiuterio programas, kurios remiasi autorių teise apsaugota kompiuterio programa, arba

3) teisė viešai demonstruoti kompiuterio programą.“

4 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. Pajamų mokesčio tarifai

1. Pajamų mokesčio tarifas yra 15 procentų, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.

2. Pajamų mokesčio 20 procentų tarifas taikomas pajamoms iš paskirstytojo pelno.

3. Už per mokestinį laikotarpį gautas pajamas, nuo kurių mokestis sumokamas įsigyjant verslo liudijimą, mokamas savivaldybių tarybų nustatytas fiksuoto dydžio pajamų mokestis, kuris negali būti mažesnis už pajamų mokestį, apskaičiuojamą dvylikos minimaliųjų mėnesinių algų, galiojančių mokestinio laikotarpio, einančio prieš mokestinį laikotarpį, kuriam įsigyjamas verslo liudijimas, spalio 1 dieną, sumai pritaikius šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pajamų mokesčio tarifą, galiosiantį to mokestinio laikotarpio, kuriam įsigyjamas verslo liudijimas, sausio 1 dieną. Savivaldybių tarybos turi teisę nustatyti mažesnę fiksuoto dydžio pajamų mokestį už pajamas, gautas iš veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą:

1) neįgaliesiems asmenims, asmenims, sukakusiems senatvės pensijos amžių, tėvams (įtėviams), auginantiems tris ir daugiau vaikų (įvaikių) iki 18 metų, taip pat vyresnius, jeigu jie mokosi dieninėse bendrojo lavinimo mokyklose, profesinių ar aukštųjų mokyklų dieniniuose skyriuose, tėvams (įtėviams), auginantiems neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, taip pat vyresnį neįgalų vaiką (įvaikį), kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, motinai (imotei) arba tėvui (įtėviui), kuris (kuri) vaiką (įvaikį) iki 18 metų, taip pat vyresnį, jeigu šis mokosi dieninėje bendrojo lavinimo mokykloje, profesinės ar aukštosios mokyklos dieniniame skyriuje, augina vienas (viena), bendrojo lavinimo, profesinių, aukštųjų mokyklų dieninių skyrių moksleiviams ir studentams, taip pat bedarbiams, kurie nustatyta tvarka įregistruoti teritorinėse darbo biržose;

2) asmenims, įsigyjantiems verslo liudijimą verstis verslo liudijime nurodytos rūšies veikla visoje Lietuvos Respublikoje, išskyrus Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Palangos, Panevėžio, Šiaulių, Vilniaus miestų savivaldybių ir Marijampolės bei Neringos savivaldybių teritorijas, arba konkrečios savivaldybės teritorijoje, išskyrus Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Palangos, Panevėžio, Šiaulių, Vilniaus miestų savivaldybių ir Marijampolės bei Neringos savivaldybių teritorijas;

3) asmenims, įsigyjantiems verslo liudijimą verstis tradicinių amatų veikla;

4) asmenims, kurie laikotarpiu, kuriam įsigyjamas verslo liudijimas, gauna su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų.“

5 straipsnis. 7 straipsnio 2 dalies pakeitimas

7 straipsnio 2 dalyje po žodžio „gautų“ įrašyti žodžius „arba uždirbtų“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„2. Nenuolatinio Lietuvos gyventojo pajamų, gautų arba uždirbtų per nuolatinę bazę Lietuvoje, mokesčio pirmas mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai, kuriais nuolatinė bazė buvo ar turėjo būti įregistruota.“

6 straipsnis. 8 straipsnio 1 dalies pakeitimas ir straipsnio papildymas 5 ir 6 dalimis

1. 8 straipsnio 1 dalyje po žodžio „momentu“ įrašyti žodžius „jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„1. Pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.“

2. Papildyti 8 straipsnį 5 dalimi:

„5. Gyventojas, kuris verčiasi individualia veikla ir yra įregistruotas pridėtinės vertės mokesčio mokėtoju arba savo individualiai veiklai priskiria ir joje naudoja ilgalaikį turtą, individualios veiklos pajamos pripažįstamos pagal kaupimo apskaitos principą. Kaupimo apskaitos principas pradedamas taikyti tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį individualia veikla besiverčiantis gyventojas įregistruojamas pridėtinės vertės mokesčio mokėtoju arba priskiria turtą individualiai veiklai. Individualia veikla besiverčiantys gyventojai, kurie vietoj pinigų apskaitos principo pradeda taikyti kaupimo apskaitos principą, į šio apskaitos principo taikymo metus pereinančias pirkėjų skolas į pajamas įtraukia po šių skolų apmokėjimo, tačiau ne vėliau kaip per 3 metus nuo mokestinio laikotarpio, kurį buvo pereita prie kaupimo apskaitos principo, pradžios. Individualia veikla besiverčiantys gyventojai, pradėję taikyti kaupimo apskaitos principą, jį taiko iki veiklos pabaigos.“

3. Papildyti 8 straipsnį 6 dalimi:

„6. Šio straipsnio 5 dalies nuostatos netaikomos gyventojams, vykdančioms sporto veiklą, atlikėjų veiklą ir veiklą, iš kurios gautos pajamos apmokestintos įsigyjant verslo liudijimą.“

7 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. Pajamos natūra

1. Pajamomis, gautomis natūra, nepripažįstama:

1) gyventojas gautos iš asmens, nesusijusio su gyventoju darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, nepiniginės dovanos ir laimėjimai (prizai), jeigu jų vertė neviršija 320 litų;

2) gyventojas nauda, gauta asmeniui, susijusiam su gyventoju darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais sumokėjus (visiškai ar iš dalies) už gyventojui suteiktas gydymo paslaugas, kai to reikalauja teisės aktai;

3) asmens, susijusio su gyventoju darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, gyventojui suteikti naudotis (neperdavus nuosavybės) darbo drabužiai, avalynė, darbo įrankiai, įranga ir kitas turtas, ir (ar) nauda, kai asmuo, susijęs su gyventoju darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, apmoka su to suteikto turto naudojimu susijusias išlaidas, jeigu su šiais darbo drabužiais, avalyne, darbo įrankiais, įranga ir kitu turtu atliekamos tik darbo funkcijos;

4) gyventojas nauda, gauta kitam asmeniui tiesiogiai mokymo įstaigoms sumokėjus už gyventojas mokymą, kurį baigęs jis įgyja aukštesnįjį arba aukštąjį išsilavinimą ir (arba) kvalifikaciją;

5) kito asmens lėšomis už gyventoją į biudžetą sumokėtas pajamų mokestis.

2. Pajamos, gautos natūra, pripažįstamos šio Įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka. Nauda, gauta dėl gyventojui nuosavybės teise priklausančio turto remonto ar rekonstravimo, pripažįstama gauta, kai tas turtas grąžinamas gyventojui.

3. Pajamų, gautų natūra, įvertinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

4. Pajamų natūra vertę apskaičiuoja pajamų natūra davėjas, o tais atvejais, kai pajamų natūra davėjas pagal šį Įstatymą nėra įpareigotas apskaičiuoti, išskaičiuoti ir sumokėti pajamų mokestį, – pats gyventojas, gavęs pajamų natūra.

5. Tais atvejais, kai pajamų natūra gavėjas pajamų natūra davėjui atlygina dalį suteikto turto ar paslaugos vertės, šia suma mažinama pajamų natūra vertė.

6. Tais atvejais, kai gyventojas pajamas natūra gauna ne tiesiogiai iš su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusio asmens, o iš su tokiu asmeniu susijusio asmens, kaip jis apibrėžtas šiame Įstatyme ar Pelno mokesčio įstatyme, tokios pajamos natūra pripažįstamos gyventojas su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusiomis pajamomis.

7. Tais atvejais, kai iš su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusio asmens pajamas natūra gauna ne tiesiogiai gyventojas, o jo šeimos nariai (sutuoktinis, vaikas (įvaikis), tokios pajamos natūra pripažįstamos gyventojas, susijusio su pajamų natūra davėju darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusiomis pajamomis.“

8 straipsnis. 10 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Individualios veiklos, kuria verčiantis gautos pajamos gali būti apmokestinamos įsigyjant verslo liudijimą, rūšių sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.“

9 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„12 straipsnis. Pajamos iš paskirstytojo pelno

Pajamomis iš paskirstytojo pelno laikomi dividendai. Dividendais laikomos ir skirstant vieneto pelną ar mažinant vieneto įstatinį kapitalą vieneto dalyvio gautos lėšos ir (arba) vieneto dalyviui perleisto turto tikroji rinkos kaina to turto nuosavybės teisės perleidimo vieneto dalyviui dieną.“

10 straipsnis. 13¹ straipsnio 3 dalies pakeitimas

Pakeisti 13¹ straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Gyventojų, kuris verčiasi individualia veikla, leidžiamiems atskaitymams, susijusiems su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu, priskiriamos Europos ekonominių interesų grupės sąnaudos, kurios pagal šio Įstatymo nuostatas priskiriamos leidžiamiems atskaitymams, susijusiems su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu.“

11 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„16 straipsnis. Apmokestinamųjų pajamų apskaičiavimo tvarka

1. Jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip, apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas, iš pajamų, išskyrus pajamas iš paskirstytojo pelno, šio Įstatymo nustatyta tvarka atimama:

- 1) neapmokestinamosios pajamos;
- 2) pajamos, apmokestintos įsigijus verslo liudijimą;
- 3) leidžiami atskaitymai, susiję su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu, – šio Įstatymo 18 straipsnyje nustatyta tvarka;
- 4) per mokestinį laikotarpį parduoto ar kitaip perleisto nuosavybės ne individualios veiklos turto įsigijimo kaina ir su šio turto pardavimu ar kitoku perleidimu nuosavybės susijusios išlaidos – šio Įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka;
- 5) neapmokestinamasis pajamų dydis ir papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis, apskaičiuojant mokestinio laikotarpio vieno mėnesio apmokestinamąsias pajamas, arba metinis neapmokestinamasis pajamų dydis ir metinis papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis, apskaičiuojant mokestinio laikotarpio apmokestinamąsias pajamas, arba jo dalis (šio Įstatymo 29 straipsnyje nustatytais atvejais) – šio Įstatymo nustatyta tvarka;
- 6) nuolatinio Lietuvos gyventojų patirtos išlaidos (apskaičiuojant mokestinio laikotarpio apmokestinamąsias pajamas) – šio Įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Apskaičiuojant nenuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos per nuolatinę bazę apmokestinamąsias pajamas, iš visų per nuolatinę bazę gautų arba uždirbtų pajamų atimama:

- 1) neapmokestinamos individualios veiklos, vykdomos per tą nuolatinę bazę, pajamos ir (arba)
 - 2) leidžiami atskaitymai, susiję su tą individualios veiklos, vykdomos per tą nuolatinę bazę, pajamų gavimu arba uždirbimu.
3. Gyventojas turi teisę nuspręsti iš pajamų neatimti šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytų išlaidų.“

12 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnį ir išdėstyti jį taip:

„17 straipsnis. Neapmokestinamosios pajamos

1. Neapmokestinamosios pajamos yra šios:

- 1) pašalpos, kurias, gyventojui mirus, asmuo, su kuriuo gyventojas buvo susijęs darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, išmoka jo sutuoktiniui arba vaikams (įvaikiams), arba tėvams (įtėviams), taip pat pašalpos, kurias išmoka asmuo, susijęs su gyventoju darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, mirus šio gyventojų sutuoktiniui, vaikams (įvaikiams), tėvams (įtėviams);
- 2) pašalpos, mokamos iš valstybės, savivaldybių biudžetų ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, išskyrus ligos, motinystės ir motinystės (tėvystės) pašalpas;

3) pelno nesiekiančių vienetų pašalpos savo nariams, išmokėtos iš lėšų, sukauptų iš nario mokesčio, išskyrus pašalpas, kurias gauna gyventojai, susiję su šiais vienetais darbo arba jų esmę atitinkančiais santykiais, ir kurios nėra nurodytos kituose šios dalies punktuose;

4) pašalpos stichinių nelaimių atvejais, jeigu jos išmokamos remiantis valstybės arba savivaldybių institucijų sprendimais;

5) Lietuvos Respublikos įstatymuose arba kituose teisės aktuose nustatyto dydžio kompensacijos, įskaitant teisės aktuose nustatytas tiesiogines išmokas pajamų lygiui palaikyti, taip pat kompensacijos, kurių dydžiai nenustatyti, tačiau mokėjimas reglamentuotas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose, įskaitant kompensacijas už autorių arba gretutinių teisių pažeidimą, išskyrus kompensacijas, mokamas gyventojui, kai nutraukiama darbo sutartis ar jos esmę atitinkanti sutartis, ir pinigines kompensacijas už nepanaudotas atostogas;

6) kompensacijos, mokamos už žalą ar nuostolius, patirtus dėl karo veiksmų arba buvusio politinio persekiojimo;

7) ne gyvybės draudimo išmokos išlaidoms, nuostoliams ar žalai visiškai ar iš dalies kompensuoti, taip pat nutraukus ne gyvybės draudimo sutartį gyventojui grąžinamos draudimo įmokos, išskyrus grąžinamų nutraukus iki 2003 m. sausio 1 d. sudarytas draudimo nuo nelaimingų atsitikimų ir draudimo ligos atvejui sutartis įmokų dalį, kuriai buvo taikomos fizinių asmenų pajamų mokesčio lengvatos;

8) išmokos pagal gyvybės draudimo sutartis, kurių terminas ne trumpesnis kaip 10 metų ir kurios sudarytos iki 2003 m. sausio 1 d., taip pat nutraukus tokias gyvybės draudimo sutartis gyventojui mokamos sumos, išskyrus nutraukus tokias gyvybės draudimo sutartis anksčiau kaip po 10 metų nuo jų sudarymo dienos grąžinamų įmokų dalį, kuriai buvo taikomos fizinių asmenų pajamų mokesčio lengvatos ar kuri buvo atimama iš pajamų šio Įstatymo nustatyta tvarka; išmokos pagal gyvybės draudimo sutartis, kurių terminas trumpesnis kaip 10 metų ir kurios sudarytos iki 2003 m. sausio 1 d., ir nutraukus tokias gyvybės sutartis gyventojui mokamos sumos, išskyrus pasibaigus tokių gyvybės draudimo sutarčių terminui gaunamų išmokų dalį, lygią įmokų daliai, ar nutraukus tokias gyvybės draudimo sutartis grąžinamų įmokų dalį, kurioms buvo taikomos fizinių asmenų pajamų mokesčio lengvatos ar kurios buvo atimamos iš pajamų šio Įstatymo nustatyta tvarka;

9) pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui gauta gyvybės draudimo išmoka pagal gyvybės draudimo sutartį, sudarytą nuo 2003 m. sausio 1 d., kurioje numatyta, kad draudimo išmoka išmokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui, jeigu gyvybės draudimo sutarties terminas yra ne trumpesnis kaip 5 metai ir išmokos gavimo momentu išmokos gavėjas yra sulaukęs minimalaus pensinio amžiaus pagal Profesinių pensijų kaupimo įstatymą arba išmokos gavimo momentu išmokos gavėjui yra nustatytas 0–25 procentų ar 30–40 procentų darbingumo lygis, arba išmokos gavėjas yra neįgalus vaikas, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, taip pat nutraukus tokią sutartį gyventojui mokamos sumos, jeigu sutartis nutraukta ne anksčiau kaip praėjus 5 metams nuo jos sudarymo dienos ir gyventojas yra sulaukęs minimalaus pensinio amžiaus pagal Profesinių pensijų kaupimo įstatymą arba išmokos gavimo momentu išmokos gavėjui yra nustatytas 0–25 procentų ar 30–40 procentų darbingumo lygis, arba išmokos gavėjas yra neįgalus vaikas, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis;

10) pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui gauta gyvybės draudimo išmoka pagal gyvybės draudimo sutartį, sudarytą nuo 2003 m. sausio 1 d., kurioje numatyta, kad draudimo išmoka išmokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui, jeigu gyvybės draudimo sutarties terminas yra ne trumpesnis kaip 10 metų ir išmokos gavimo momentu išmokos gavėjas yra jaunesnis negu 26 metų, taip pat nutraukus tokią sutartį mokamos sumos, jeigu sutartis nutraukta ne anksčiau kaip praėjus 10 metų nuo jos sudarymo dienos ir išmokos gavėjas yra jaunesnis negu 26 metų;

11) pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui gauta gyvybės draudimo išmokų dalis, viršijanti gyvybės draudimo įmokas, sumokėtas pagal gyvybės draudimo sutartį, sudarytą nuo 2003 m. sausio 1 d., kurioje numatyta, kad draudimo išmoka išmokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui, jeigu gyvybės draudimo sutarties terminas yra ne trumpesnis kaip 10 metų, taip pat nutraukus tokią sutartį išmokamos sumos dalis, viršijanti pagal šią sutartį sumokėtas gyvybės draudimo įmokas, jeigu sutartis nutraukta ne anksčiau kaip praėjus 10 metų nuo jos sudarymo dienos;

12) pasibaigus gyvybės draudimo sutarties, sudarytos nuo 2003 m. sausio 1 d., galiojimo terminui gautos gyvybės draudimo išmokos dalis, lygi pagal šią sutartį sumokėtoms įmokoms, kurias mokėjo gyventojai ir kurios nebuvo atimamos iš pajamų šio Įstatymo nustatyta tvarka, taip pat

nutraukus gyvybės draudimo sutartį, sudarytą nuo 2003 m. sausio 1 d., grąžinamos įmokos, kurias mokėjo gyventojai ir kurios nebuvo atimamos iš pajamų šio Įstatymo nustatyta tvarka, taip pat iš pensijų fondo, įsteigto pagal Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą ar Profesinių pensijų kaupimo įstatymą, ar kitų užsienio valstybių įstatymus, reglamentuojančius analogiškas pensijų kaupimo nuostatas, gauta pensijų išmokos dalis, lygi sumokėtoms įmokoms, kurias mokėjo gyventojai ir kurios nebuvo atimamos iš pajamų šio Įstatymo nustatyta tvarka, ir gyventojui išstojus iš pensijų fondo ir neperėjus į kitą pensijų fondą grąžinamos sumokėtos pensijų įmokos, kurias mokėjo gyventojai ir kurios nebuvo atimamos iš pajamų šio Įstatymo nustatyta tvarka;

13) išmokos pagal gyvybės draudimo sutartis, mokamos apdraustojo mirties, sveikatos sužalojimo ar ligos atveju;

14) pagal Pelno mokesčio įstatymo 26 straipsnio nuostatas darbuotojo naudai darbdavio mokamos gyvybės draudimo įmokos pagal gyvybės draudimo sutartis ir pensijų įmokos į pensijų sąskaitą pensijų fonde;

15) gyventojų naudai kitų gyventojų mokamos gyvybės draudimo įmokos pagal gyvybės draudimo sutartis ir pensijų įmokos į pensijų sąskaitą pensijų fonde;

16) iš sudaryto pensijų fondo gauta pensijų išmoka, jei pensijų kaupimo sutarties terminas yra ne trumpesnis kaip 5 metai ir išmoką gaunantis pensijų fondo dalyvis yra įgijęs teisę į pensijų išmokas pagal Profesinių pensijų kaupimo įstatymą arba Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą, taip pat gyventojui išstojus iš pensijų fondo ir neperėjus į kitą pensijų fondą išmokama suma, jei išstojama iš pensijų fondo ne anksčiau kaip praėjus 5 metams nuo pensijų kaupimo sutarties sudarymo dienos ir išmoką gaunantis pensijų fondo dalyvis yra sulaukęs minimalaus pensinio amžiaus pagal Profesinių pensijų kaupimo įstatymą;

17) pensijos ir rentos, gautos iš Lietuvos Respublikos valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų, taip pat iš tarptautinių organizacijų ir užsienio valstybių valstybinių fondų;

18) iš gyvybės draudimą vykdančios draudimo įmonės gauti pensijų anuitetai;

19) palūkanos, gautos už suteiktas paskolas (išskyrus paskolas, kurias vieneto dalyvis suteikia vienetui arba gyventojas suteikia asmeniui, susijusiam su gyventoju darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, jeigu už šias paskolas vienetas arba asmuo, susijęs su gyventoju darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, vieneto dalyviui arba gyventojui moka palūkanas, viršijančias tikrąją rinkos kainą), jeigu paskolos bus pradėtos grąžinti ne anksčiau kaip po 366 dienų nuo paskolos suteikimo dienos;

20) palūkanos už vertybinius popierius (išskyrus asmens, susijusio su gyventoju darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, išleistus vertybinius popierius, jeigu už šiuos vertybinius popierius asmuo, susijęs su gyventoju darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, jam moka didesnes palūkanas negu kitiems tų pačių vertybinių popierių turėtojams), jeigu šie vertybiniai popieriai pradėti išpirkti ne anksčiau kaip po 366 dienų nuo šių vertybinių popierių išleidimo dienos;

21) palūkanos už Europos ekonominės erdvės valstybių vyriausybių, taip pat Europos ekonominės erdvės valstybių politinių ar teritorijos administracinių padalinių vertybinius popierius;

22) Europos ekonominės erdvės valstybėse gautos palūkanos už jų bankuose ir kitose kredito įstaigose laikomus indėlius;

23) pajamos iš žemės ūkio veiklos, jeigu žemės ūkio valdos ekonominis dydis pagal mokestiniu laikotarpiu įgalios institucijos atliktus skaičiavimus, galiojančius mokestinio laikotarpio paskutinę dieną, yra ne didesnis kaip 14 europinio dydžio vienetų, nustatomų vadovaujantis 1990 m. sausio 16 d. Europos Komisijos sprendimu 90/36/EEB, nustatančiu agroekonominės tendencijos koeficientą, naudojamą Bendrijos ūkių tipologijoje europiniam dydžio vienetui apibrėžti;

24) gyventojų pajamos už parduodamas pačių surinktas miško gėrybes (grybus, uogas, riešutus, vaistažoles), neviršijančios 10 000 litų per mokestinį laikotarpį;

25) pajamos, gautos kaip labdara Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo (toliau – Labdaros ir paramos įstatymas) nustatyta tvarka;

26) paveldėjimo būdu gautos pajamos, kurios yra mokesčio objektas pagal Lietuvos Respublikos paveldimo turto mokestį reglamentuojančius teisės aktus; dovanojimo būdu gautos pajamos iš sutuoktinių, vaikų (įvaikių), tėvų (įtėvių), brolių, seserų ir senelių; taip pat iš kitų gyventojų dovanojimo būdu per mokestinį laikotarpį gautų pajamų suma (vertė), neviršijanti 8 000 litų;

27) ne individualios veiklos turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės pajamų, gautų pardavus ar kitaip perleidus nuosavybės šios dalies 28, 30, 53 ir 54 punktuose nenurodytą turtą, ir to

turto įsigijimo kainos ir kitų šio Įstatymo 19 straipsnyje nurodytų su šio turto pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybėn susijusių išlaidų skirtumas, neviršijantis 8 000 litų per mokestinį laikotarpį;

28) ne individualios veiklos turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn pajamos, gautos pardavus ar kitaip perleidus nuosavybėn kilnojamąjį daiktą, jeigu šios rūšies daiktui pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privaloma teisinė registracija ir šis daiktas yra nustatyta tvarka įregistruotas Europos ekonominės erdvės valstybėje, jeigu toks daiktas įsigytas anksčiau negu prieš 3 metus iki jo pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn, arba šios dalies 53 ir 54 punktuose nenurodytą nekilnojamąjį daiktą, esantį Europos ekonominės erdvės valstybėje, jeigu toks daiktas įsigytas anksčiau negu prieš 3 metus iki jo pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn;

29) pajamos už parduotus arba kitaip perleistus nuosavybėn vertybinius popierius, įsigytus iki 1999 m. sausio 1 d. Ši lengvata netaikoma, kai vertybiniai popieriai laikomi parduotais pagal šio Įstatymo 11 straipsnį;

30) pajamos už parduotus arba kitaip perleistus nuosavybėn vertybinius popierius, įsigytus po 1999 m. sausio 1 d., jeigu vertybiniai popieriai yra parduodami arba kitaip perleidžiami nuosavybėn ne anksčiau negu po 366 dienų nuo jų įsigijimo dienos (parduodant dalį to paties vieneto tos pačios rūšies ir klasės vertybinių popierių, kiekvienu atveju laikoma, kad pirmiausia parduodami arba kitaip perleidžiami nuosavybėn anksčiausiai įsigyti vertybiniai popieriai) ir gyventojas 3 metus iki mokestinio laikotarpio, per kurį vertybiniai popieriai buvo parduoti arba kitaip perleisti nuosavybėn, pabaigos pats ar kartu su susijusiais asmenimis nevaldė daugiau kaip 10 procentų vieneto, kurio vertybiniai popieriai yra parduodami arba kitaip perleidžiami nuosavybėn, akcijų (dalių, pajų). Ši lengvata netaikoma tuo atveju, kai akcininkas akcijas parduoda arba kitaip perleidžia nuosavybėn šias akcijas išleidusiam vienetui, kai vertybiniai popieriai laikomi parduotais pagal šio Įstatymo 11 straipsnį, taip pat parduodant ar kitaip perleidžiant akcijas, kurios gautos šio Įstatymo 2 straipsnio 14 dalies 1 punkte nurodytu atveju (akcijų nominalios vertės padidinimo atveju lengvata netaikoma pajamų daliai, kuri lygi akcijos nominalios vertės padidinimo sumai);

31) sumos turtinei žalai, išskyrus negautas pajamas, atlyginti, teismų priteistos sumos neturtinei žalai atlyginti, taip pat išlaidų, susijusių su socialine, medicinine ir profesine reabilitacija, atlyginimas pagal Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo nuostatas;

32) teismo priteistas arba pagal sutartį gautas išlaikymas;

33) mokymo įstaigų studentų ir moksleivių stipendijos ir pašalpos, kurioms mokėti naudojamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšos; taip pat vienetų (išskyrus pelno nesiekiančius vienetus) mokymo įstaigų studentams ir moksleiviams pagal vieneto, mokymo įstaigos ir studento ar moksleivio pasirašytas trišales sutartis mokamos stipendijos, skirtos studento ar moksleivio mokymosi ir pragyvenimo reikmėms apmokėti, jeigu stipendijos mokėjimo laikotarpiu stipendijos gavėjas nėra stipendiją mokančio vieneto daugiau kaip 10 procentų akcijų (dalių, pajų) savininkas, darbuotojas arba stipendiją mokančio vieneto daugiau kaip 10 procentų akcijų (dalių, pajų) savininko arba darbuotojo šeimos narys ir tokia stipendija nėra susijusi su stipendijos gavėjo šiems vienetams atliktais arba atliekamais darbais, suteiktomis arba teikiamomis paslaugomis, o metinė stipendijos suma neviršija 8 000 litų per mokestinį laikotarpį;

34) mokymo įstaigų studentų ir moksleivių stipendijos, kurioms mokėti naudojamos Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių įstatymų nustatyta tvarka įsteigtų pelno nesiekiančių vienetų lėšos, jeigu stipendijų mokėjimas yra numatytas šių vienetų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir jeigu stipendijos gavėjas nėra stipendiją mokančio vieneto dalyvis, darbuotojas arba šio vieneto dalyvio arba darbuotojo šeimos narys, ir jeigu tokia stipendija nėra susijusi su stipendijos gavėjo šiems vienetams atliktais arba atliekamais darbais, suteiktomis arba teikiamomis paslaugomis;

35) valstybės stipendija ir savivaldybių stipendijos;

36) premijos, skirtos konkurso tvarka iš Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių biudžetų, iš užsienio valstybės, jos politinio ar teritorijos administracinio padalinio, vietos valdžios biudžetų, taip pat premijos, skirtos Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar savivaldybių tarybų sprendimais, ir premijos profesionaliojo meno konkursų nugalėtojams, skiriamos meno kūrėjų organizacijų sprendimais iš šių organizacijų lėšų, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto dydžio premijos sportininkams ir jų treneriams, gydytojams, masažuotojams ir mokslininkams, išmokamos iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų Kūno kultūros ir sporto departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės;

37) sporto varžybų prizas, jeigu šį prizą įsteigia ir skiria olimpiniai (parolimpiniai) komitetai, tarptautinės sporto šakų federacijos (sąjungos, asociacijos) ar šių federacijų (sąjungų, asociacijų)

nariai, Lietuvos sporto šakų federacijos (sąjungos, asociacijos), taip pat vardinės dovanos, dovanojamos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka;

38) loterijų laimėjimai, jeigu juos išmoka Europos ekonominės erdvės valstybių vienetai, kurie šių valstybių teisės aktų nustatyta tvarka moka mokestį nuo loterijų apyvartos;

39) iš asmens, susijusio su gyventoju darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, per mokestinį laikotarpį gautų prizų vertė, neviršijanti 700 litų;

40) šios dalies 37 ir 38 punktuose nenurodyti 700 litų vertės neviršijantys sporto varžybų ir kiti prizai ir laimėjimai, jeigu jie iš to paties asmens gaunami ne daugiau kaip 6 kartus per mokestinį laikotarpį;

41) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka politinės kampanijos metu gautos ir šiai kampanijai panaudotos aukos ir dovanos;

42) religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų (aukštesniųjų valdymo institucijų) dvasininkų, religinių apeigų patarnautojų ir aptarnaujančio personalo (išskyrus asmenis, atliekančius statybos, remonto, restauravimo darbus) pajamos, gautos kaip išlaikymas, taip pat tradicinių religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų (aukštesniųjų valdymo institucijų) dvasininkų, religinių apeigų patarnautojų ir aptarnaujančio personalo (išskyrus asmenis, atliekančius statybos, remonto, restauravimo darbus) pajamos, gautos iš tradicinių religinių bendruomenių, bendrijų ar centrų už tradicinei religinei bendruomenei, bendrijai ar centrui teikiamas paslaugas ir atliekamus darbus, jeigu tos teikiamos paslaugos ir atliekami darbai yra susiję su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais;

43) komercinio kredito palūkanos, kurios numatytos atsiskaitymą už žemės ūkio produkciją reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose;

44) neribotos civilinės atsakomybės vieneto dalyvio pajamos, gautos iš šio vieneto apmokestinto pelno, neviršijančios 4 000 litų per mokestinį laikotarpį;

45) jūrininkų už darbą laivo, įregistruoto Europos ekonominės erdvės valstybės jūrų laivų registre, reiso metu gautos pajamos, kaip jos apibrėžtos šio Įstatymo 14 straipsnyje;

46) iš pensijų kaupimo bendrovės gauta pensijų išmoka pagal Pensijų kaupimo įstatymo arba kitų užsienio valstybių įstatymų, reglamentuojančių analogiškas pensijų kaupimo nuostatas;

47) iš Europos Bendrijų lėšų gautos su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos, kurios buvo apmokestintos mokesčiu Europos Bendrijų naudai, taip pat iš Europos Bendrijų lėšų gautos išmokos, kompensacijos ir už gyventojus mokamos įmokos, numatytos Europos Parlamento 2005 m. rugsėjo 28 d. sprendime dėl Europos Parlamento narių statuto priėmimo (2005/684/EB, Euratomas);

48) asmenų, Lietuvos Respublikoje išrinktų ar Lietuvos Respublikos valstybės institucijų sprendimu komandiruočių, perkeltų ar kitaip išsiųstų į tarptautines tarpvyriausybines organizacijas, Europos Sąjungos institucijas arba užsienio valstybines institucijas, taip pat į šių organizacijų ar institucijų rengiamas civilines tarptautines operacijas ir misijas (toliau šiame punkte – organizacijos), gaunamos išmokos, kurios skirtos šių asmenų išlaidoms, susijusioms su jų veikla šiose organizacijose, apmokėti ir kurių mokėjimą reglamentuoja šių organizacijų teisės aktai;

49) įstatymų nustatyto dydžio delspinigiai už išmokų, susijusių su darbo santykiais, pavėluotą mokėjimą;

50) vieneto likvidavimo atveju vieneto dalyvio (gyventojų) turtas (pinigai), kurio šaltinis yra kompensacijos, gautos pagal Europos Sąjungos finansinės paramos Lietuvos Respublikos programas už žvejybos laivų atidavimą į metalo laužą, ir kuris laikomas vieneto dalyvio (gyventojų) turėto turto (akcijų, dalių, pajų) pardavimo pajamomis;

51) gyventojų, kurių pajamoms iš žemės ūkio veiklos taikoma šio straipsnio 1 dalies 23 punkte numatyta lengvata, gaunamos išmokos, mokamos vieneto (kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) dalyviams (nariams) skirstant šio vieneto pelną, jeigu tą mokestinį laikotarpį, už kurį mokamos tos išmokos, šio vieneto pelnas (ar jo dalis) apmokestinamas taikant Pelną mokesčio įstatymo 5 straipsnio 6 dalį;

52) premijos, kurias inicijuoja pelno nesiekiančios organizacijos, veikiančios Labdaros ir paramos įstatyme nurodytais visuomenei naudingais tikslais, ir kurios yra skiriamos už nuopelnus Lietuvos kultūros, visuomenės ir mokslo srityse, jeigu tokių premijų gavėjai nustatomi konkurso tvarka, o premijai nominuotų darbų vertinimo komisija sudaryta iš ne mažiau kaip 10 narių, kurių dauguma – mokslo ir studijų sistemos institucijų, įstaigų ar organizacijų ir meno kūrėjų organizacijų atstovai;

53) pajamos, gautos pardavus ar kitaip perleidus nuosavybėn Europos ekonominės erdvės valstybėje esantį gyvenamąjį būstą (įskaitant priskirtą žemę), jeigu jame pastaruosius 2 metus iki pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn buvo gyventojų gyvenamoji vieta, deklaruota teisės aktų nustatyta tvarka;

54) pardavus ar kitaip perleidus nuosavybėn Europos ekonominės erdvės valstybėje esantį gyvenamąjį būstą (įskaitant priskirtą žemę), kuriame gyventojų gyvenamoji vieta, deklaruota teisės aktų nustatyta tvarka, buvo trumpesnį negu šios dalies 53 punkte nurodytą laiką, gautos pajamos, kurios per vienus metus nuo tokio būsto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn yra panaudojamos kito Europos ekonominės erdvės valstybėje esančio gyvenamojo būsto, kuriame gyventojas teisės aktų nustatyta tvarka deklaruoja gyvenamąją vietą, įsigijimui.

2. Šio straipsnio 1 dalies 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 36, 39, 40, 42, 44, 46 ir 53 punktų nustatytos lengvatos, taip pat 26 punkte nustatyta lengvata dovanojimo būdu iš kitų negu sutuoktinis, vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), broliai, seserys ir seneliai gautoms pajamoms netaikomos, jeigu gyventojų atitinkamos pajamos gautos iš užsienio vienetų, įregistruotų ar kitaip organizuotų tikslinėse teritorijose, ar gyventojų, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra tikslinėje teritorijoje.“

13 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. Leidžiami atskaitymai, susiję su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu

1. Nuolatinio Lietuvos gyventojų, kuris verčiasi individualia veikla, leidžiamais atskaitymais laikomos su per mokestinį laikotarpį faktiškai gautomis arba uždirbtomis individualios veiklos pajamomis susijusios nuolatinio Lietuvos gyventojų patirtos įprastinės šiai veiklai išlaidos, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip. Nenuolatinio Lietuvos gyventojų, kuris verčiasi individualia veikla per nuolatinę bazę, leidžiamais atskaitymais laikomos su per mokestinį laikotarpį faktiškai gautomis arba uždirbtomis individualios veiklos pajamomis susijusios nenuolatinio Lietuvos gyventojų patirtos įprastinės šiai veiklai išlaidos, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.

2. Nuolatinio Lietuvos gyventojų, kuris verčiasi individualia veikla, leidžiamais atskaitymams nepriskiriamos:

- 1) gyvenamųjų pastatų ir patalpų įsigijimo išlaidos;
- 2) lengvųjų automobilių, išskyrus tuos, kurie naudojami tik teikiant transporto arba vairavimo mokymo paslaugas ir (arba) nuomojami, įsigijimo išlaidos;
- 3) kompiuterių programų susikūrimo išlaidos;
- 4) kompiuterių programų įsigijimo išlaidos, jeigu šios programos yra įsigytos iš asocijuotų asmenų arba yra įsigytos iš vienetų, įregistruotų ar kitaip organizuotų tikslinėse teritorijose, arba gyventojų, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra tikslinėje teritorijoje;
- 5) į biudžetą mokamas pridėtinės vertės mokestis ir šio Įstatymo nustatytas pajamų mokestis;
- 6) pirkimo (importo) pridėtinės vertės mokestis, gyventojų, kuris yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas, įtrauktas į pridėtinės vertės mokesčio atskaitą;
- 7) sumokėtos netesybos, į biudžetą ir valstybės pinigų fondus sumokėtos baudos, delspinigiai ir kitos sankcijos už teisės aktų pažeidimus;
- 8) išlaidos paramai ir dovanoms;
- 9) reprezentacijos išlaidos;
- 10) išmokos užsienio gyventojams, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra tikslinėse teritorijose;
- 11) gyventojų padarytos žalos atlyginimas;
- 12) išmokos, nuo kurių gyventojas privalėjo išskaičiuoti pajamų arba pelno mokestį, tačiau jo neišskaičiavo;

13) išmokos užsienio vienetams, kurie įregistruoti ar kitaip organizuoti tikslinėse teritorijose, jeigu išmokas mokantis gyventojas centrinio mokesčio administratoriaus nustatyta tvarka vietos mokesčio administratoriui neįrodo, kad tokios išmokos yra susijusios su jas mokančio gyventojų ir jas gaunančio užsienio vieneto įprastine veikla ir kad išmokas gaunantis užsienio vienetas valdo turtą, reikalingą tokiai įprastinei veiklai vykdyti, ir jeigu išmoka ir ekonomiškai pagrįsta ūkinė operacija yra susijusios.

3. Nenuolatinio Lietuvos gyventojų, kuris verčiasi individualia veikla per nuolatinę bazę, leidžiamais atskaitymams nepriskiriamos išlaidos, išvardytos šio straipsnio 2 dalyje, įskaitant:

1) palūkanas, mokamas nenuolatiniam Lietuvos gyventojui, kuris per nuolatinę bazę verčiasi individualia veikla, jeigu tas nenuolatinis Lietuvos gyventojas yra tokių palūkanų gavėjas;

2) honorarus, mokamus nenuolatiniam Lietuvos gyventojui, kuris per nuolatinę bazę verčiasi individualia veikla, jeigu tas nenuolatinis Lietuvos gyventojas yra tų honorarų gavėjas.

4. Kitų nuolatinio Lietuvos gyventojų, kuris verčiasi individualia veikla, ir nenuolatinio Lietuvos gyventojų, kuris verčiasi individualia veikla per nuolatinę bazę, su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu susijusių išlaidų priskyrimo leidžiamiems atskaitymams arba ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams ir jų apskaičiavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

5. Jeigu gyventojas verčiasi kelių skirtingų rūšių individualia veikla, su tokios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu susiję leidžiami atskaitymai šio Įstatymo nustatyta tvarka atimami atskirai pagal kiekvienos individualios veiklos rūšies pajamas.

6. Gyventojų, kurie verčiasi individualia veikla, nurodytų šio Įstatymo 8 straipsnio 5 dalyje, susidarę mokestinio laikotarpio nuostoliai gali būti perkeliama į kitus mokestinius metus šio Įstatymo 18¹ straipsnyje nustatyta tvarka. Kitų gyventojų, kurie verčiasi individualia veikla, leidžiamų atskaitymų suma negali viršyti per tą mokestinį laikotarpį gautų individualios veiklos pajamų.

7. Išlaidos turi būti pagrįstos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus, jeigu Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nenustato, kad tam tikri rekvizitai atitinkamiems dokumentams nėra būtini.

8. Prekių ir paslaugų įsigijimo iš užsienio vienetų ir gyventojų atvejais išlaidos gali būti pagrindžiamos užsienio vienetų ir gyventojų surašytais dokumentais, jeigu iš šių dokumentų galima nustatyti ūkinės operacijos turinį.

9. Išlaidos, susijusios su individualia veikla, kuria verčiantis gautos pajamos apmokestinamos įsigyjant verslo liudijimą, nelaikomos leidžiamais atskaitymais ir apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas negali būti atskaitomos iš pajamų.“

14 straipsnis. Įstatymo papildymas 18¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 18¹ straipsniu:

„18¹ straipsnis. Mokestinio laikotarpio nuostolių perkėlimas

1. Jeigu gyventojai, kurie verčiasi individualia veikla, nurodyti šio Įstatymo 8 straipsnio 5 dalyje, iš mokestinio laikotarpio individualios veiklos pajamų atėmę neapmokestinamąsias pajamas ir leidžiamus atskaitymus gauna mokestinio laikotarpio nuostolius (toliau – mokestiniai nuostoliai), šių mokestinių nuostolių suma perkeliama į kitą mokestinį laikotarpį.

2. Jeigu gyventojai, kurie verčiasi individualia veikla, gauna mokestinius nuostolius ilgiau negu vieną mokestinį laikotarpį, pirmiausia perkeliama ankstesnių laikotarpių mokestiniai nuostoliai. Vėliau patirti mokestiniai nuostoliai perkeliama tik padengus ankstesnių laikotarpių mokestinius nuostolius.

3. Mokestinius nuostolius galima perkelti neribotą laiką, tačiau toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu gyventojas nutraukia veiklą, dėl kurios šie mokestiniai nuostoliai susidarę.

4. Jeigu gyventojas verčiasi kelių skirtingų rūšių individualia veikla, iš skirtingų individualios veiklos rūšių susidarę mokestiniai nuostoliai gali būti dengiami tik tos rūšies veiklos, dėl kurios tokie mokestiniai nuostoliai susidarę, pajamomis.“

15 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Parduoto ar kitaip perleisto nuosavybės ne individualios veiklos turto įsigijimo kaina ir su tuo turto pardavimu ar kitokiu perleidimu susijusios išlaidos

1. Pardavus ar kitaip perleidus nuosavybės ne individualios veiklos turtą, iš gautų pajamų šiame straipsnyje nustatyta tvarka gali būti atimta:

1) turto įsigijimo kaina;

2) su šio turto pardavimu arba kitokiu perleidimu nuosavybės susiję teisės aktuose nustatyti privalomi mokėjimai.

2. Turto įsigijimo kainai priskiriamos išlaidos, patirtos įsigyjant turtą, įskaitant su šio turto įsigijimu susijusius teisės aktuose nustatytus privalomus mokėjimus, taip pat savo ar sutuoktinio

lėšomis (įskaitant tam tikslui pasiskolintų lėšų sugrąžintą dalį) atlikto turto rekonstravimo ir (arba) kapitalinio remonto, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, išlaidos. Tuo atveju, kai turtas yra pasigamintas paties gyventojų, turto įsigijimo kaina laikomos visos to turto pagaminimo, rekonstravimo ir (arba) kapitalinio remonto išlaidos (įskaitant tam tikslui pasiskolintų lėšų sugrąžintą dalį).

3. Leidžiama atimti tik tas sumas, kurios pagrindžiamos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus, ir (arba) galiojančiais sandoriais, ir (arba) užsienio vienetų bei gyventojų surašytais dokumentais, jei iš šių dokumentų galima nustatyti ūkinės operacijos turinį.

4. Šio Įstatymo 11 straipsnyje nurodytu atveju parduotų akcijų (dalių, pajų) įsigijimo kaina yra lygi:

1) visų gyventojų į vieneto kapitalą įneštų už šio Įstatymo 11 straipsnio nustatytu atveju parduodamas akcijas (dalis, pajus) įnašų vertei. Įnašų vertė yra lygi jų vertei įnešimo metu, įskaitant turto (jei įnašas buvo įneštas turtu) vertės padidėjimą dėl turto indeksavimo arba perkainojimo, jeigu jį atlikti vienetai įpareigojo Lietuvos Respublikos teisės aktai, ir (arba)

2) akcijų (dalių, pajų) įsigijimo antrinėje rinkoje kainai, kai akcijos (dalys, pajai) buvo įsigytos antrinėje rinkoje.

5. Kai gyventojas parduoda ar kitaip perleidžia nuosavybės akcijas (dalis, pajus), šio Įstatymo 2 straipsnio 14 dalies 7 ir 8 punktuose nurodytais atvejais gautas mainais į įsigyjamojo vieneto akcijas (dalis, pajus), parduodamų ar kitaip perleidžiamų nuosavybės akcijų (dalių, pajų) įsigijimo kaina yra lygi turėtų įsigyjamojo vieneto akcijų (dalių, pajų) įsigijimo kainai.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė turi teisę nustatyti ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos nustatymo tam tikrais atvejais taisykles.“

16 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„20 straipsnis. Neapmokestinamasis pajamų dydis ir papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis

1. Neapmokestinamasis pajamų dydis (toliau – NPD) taikomas tik su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusioms pajamoms. Metinis NPD (toliau – MNPD) negali būti didesnis negu 5 640 litų, jeigu gyventojų metinės pajamos (toliau – GMP) neviršija 9 600 litų. Jeigu GMP viršija 9 600 litų, MNPD negali būti didesnis negu suma, apskaičiuota pagal šią formulę:

$\text{Gyventojui taikytinas MNPD} = 5\,640 - 0,2 \times (\text{GMP} - 9\,600).$
--

2. NPD mokestiniu laikotarpiu taikomas tokia tvarka:

1) gyventojui, kurio su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos neviršija 800 litų per mėnesį, taikomas 470 litų per mėnesį NPD;

2) gyventojui, kurio su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos viršija 800 litų per mėnesį, taikytinas mėnesio NPD apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$\text{Gyventojui taikytinas mėnesio NPD} = 470 - 0,2 \times (\text{gyventojų mėnesio su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos} - 800).$

3. Jeigu pagal šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nustatytą formulę apskaičiuotas NPD yra neigiamas, laikoma, kad jis lygus 0.

4. NPD mokestiniu laikotarpiu taikomas tik nuolatiniam Lietuvos gyventojui, kai jis pagal šio straipsnio 2 dalies nuostatas turėdamas teisę į NPD pateikia laisvos formos prašymą vienoje pajamų, susijusių su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, gavimo vietoje. Taikant šio straipsnio 2 dalies nuostatas mokestiniu laikotarpiu turi būti atsižvelgiama tik į visas kas mėnesį mokamas išmokas (pagrindinį darbo užmokestį, priedus ir priemokas), susijusias su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais.

5. Gyventojas turi teisę mokestiniu laikotarpiu atsisakyti NPD taikymo net tuo atveju, kai jis pagal šio straipsnio 2 dalį jam gali būti pritaikytas.

6. Pasibaigus mokestiniam laikotarpiui pajamų mokestis perskaičiuojamas laikantis nuostatos, kad per mokestinį laikotarpį gyventojui negali būti pritaikyta didesnė NPD suma, negu apskaičiuota

šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka. Jeigu faktiškai per mokestinį laikotarpį pritaikyta NPD suma yra didesnė, pajamų mokesčio sumos, apskaičiuotos gyventojui taikant pagal šio straipsnio 1 dalį priklausančią NPD, ir mokestiniu laikotarpiu sumokėtos (išskaičiuotos) pajamų mokesčio sumos skirtumą gyventojas privalo sumokėti į biudžetą iki šio Įstatymo 27 straipsnyje nustatyto metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimo termino pabaigos.

7. Apskaičiuojant GMP, iš per mokestinį laikotarpį gyventojų gautų pajamų atimamos šio Įstatymo 19 straipsnyje, o individualią veiklą vykdančiam gyventojui – ir šio Įstatymo 18 straipsnyje nurodytos sumos, išskyrus mokestinio laikotarpio veiklos nuostolius. Apskaičiuojant GMP, įskaitomos mokestiniu laikotarpiu gautos su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos, motinystės ir motinystės (tėvystės) pašalpos, individualios veiklos pajamos, ne individualios veiklos turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės pajamos, turto nuomos pajamos, palūkanos, pajamos iš paskirstytojo pelno, neribotos civilinės atsakomybės vieneto dalyvio pajamos, gautos iš šio vieneto apmokestinto pelno, autoriniai atlyginimai, honorarai, metinės išmokos (tantiemos) valdybos ir stebėtojų tarybos nariams, pensijos ir rentos, teismo priteistas arba pagal sutartį gautas išlaikymas, išmokos pagal gyvybės draudimo sutartis, pensijų anuitetai, loterijų ir azartinių lošimų laimėjimai, sporto varžybų prizai.

8. Nuolatiniais Lietuvos gyventojams (tėvams arba tėviams), auginantiems vaikus (įvaikius) iki 18 metų, taip pat vyresnius, jeigu jie mokosi dieninėse bendrojo lavinimo mokyklose, už kiekvieną auginamą vaiką (įvaikį) yra taikomas papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis (toliau – PNPD). Už pirmą vaiką (įvaikį) taikomas 100 litų PNPD, už antrą ir kiekvieną paskesnę vaiką (įvaikį) – 200 litų PNPD.

9. Mokestiniu laikotarpiu PNPD taikomas gyventojų pasirinktoje pajamų, susijusių su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, gavimo vietoje (jeigu taikomas NPD – ten kur taikomas NPD), dalijant PNPD sumą kiekvienam iš tėvų (tėvių) per pusę. Jeigu gyventojas vaikus (įvaikius) augina vienas, jam taikomas visas PNPD.

10. Tais atvejais, kai su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos gaunamos už laikotarpį, ilgesnį kaip vienas mokestinio laikotarpio mėnuo, su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos apskaičiuojamos atskirai už kiekvieną mokestinio laikotarpio mėnesį, už kurį šios pajamos buvo apskaičiuotos išmokėti, taikant to mokestinio laikotarpio mėnesio NPD ir PNPD.

11. Atsiradus arba pasibaigus teisei į PNPD ar teisei į didesnę PNPD, šis dydis pradedamas arba nustojamas taikyti nuo kitą, negu atsirado arba pasibaigė teisė į jį, mėnesį gautų pajamų.

12. Metinis papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis (toliau – MPNPD) nustatomas sudedant tėvams (tėviams) taikytinus pagal šio straipsnio nuostatas mokestinio laikotarpio atitinkamų mėnesių PNPD.

13. MPNPD tėvams (tėviams) taikomi jų pasirinktu santykiu.

14. Nenuolatiniam Lietuvos gyventojui NPD gali būti taikomas tik mokestiniam laikotarpiui pasibaigus, teikiant metinę pajamų mokesčio deklaraciją. NPD nenuolatiniam Lietuvos gyventojui taikomas atsižvelgiant į šio straipsnio 1, 3, 6 ir 7 dalių nuostatas.

15. Šio Įstatymo 29 straipsnyje nustatytais atvejais iš pajamų atimama MPNPD ir MPNPD dalis, apskaičiuota tame straipsnyje nustatyta tvarka.“

17 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Iš pajamų atimamos gyventojų patirtos išlaidos

1. Iš pajamų gali būti atimamos šios per mokestinį laikotarpį patirtos nuolatinio Lietuvos gyventojų išlaidos:

1) savo, sutuoktinio arba savo nepilnamečių vaikų (įvaikių) bei iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis (iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia), naudai sumokėtos gyvybės draudimo įmokos pagal gyvybės draudimo sutartis, kuriose numatyta, kad draudimo išmoka išmokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui;

2) savo, sutuoktinio bei iki 18 metų ir vyresnių neįgaliųjų vaikų (įvaikių), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis (iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia), naudai sumokėtos pensijų įmokos į pensijų fondus,

profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) jiems analogiškų subjektų, veikiančių Europos ekonominės erdvės valstybėje, turimus pensijų fondus;

3) už profesinį mokymą ir (ar) studijas, kuriuos baigus įgyjamas pirmas aukštasis išsilavinimas ir (ar) suteikiama pirma atitinkama kvalifikacija, taip pat už pirmas doktorantūros bei meno aspirantūros studijas nuolatinių Lietuvos gyventojų, kurie mokosi ar studijuoja, sumokėtos sumos. Jei už profesinį mokymą ar studijas sumokėta skolintomis lėšomis (tam tikslui paimta iš kredito įstaigos paskola), tai iš pajamų gali būti atimta per mokestinį laikotarpį grąžinta šios paskolos dalis.

2. Tais atvejais, kai nuolatinis Lietuvos gyventojas, kuris mokosi ar studijuoja, nėra pajamų mokesčio mokėtojas arba neturi galimybių pasinaudoti teise iš pajamų atimti sumokėtas už profesinį mokymą ar studijas, nurodytus šio straipsnio 1 dalies 3 punkte, išlaidas, šias išlaidas laikantis minėto punkto nuostatų gali iš savo pajamų atimti tėvai (įtėviai), globėjai, rūpintojai ir (arba) sutuoktinis.

3. Bendra atimamų išlaidų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, suma negali viršyti 25 procentų apmokestinamųjų pajamų sumos, apskaičiuotos šio Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, atėmus 16 straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose nurodytas sumas.

4. Išlaidos atimamos tik iš nuolatinio Lietuvos gyventojų gautų pajamų apskaičiuojant pajamų mokestį už mokestinį laikotarpį pateikiant metinę pajamų mokesčio deklaraciją.

5. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos, jei nuolatinis Lietuvos gyventojas atitinkamas įmokas moka užsienio vienetams, įregistruotiems ar kitaip organizuotiems tikslinėse teritorijose, nuolatinio Lietuvos gyventojų mokamoms įmokoms pensijų anuitetams įsigyti, – nuolatiniams Lietuvos gyventojams, nurodytiems šio Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje, taip pat kaupiamosioms pensijoms į pensijų kaupimo bendrovę pagal Pensijų kaupimo įstatymo nuostatas.

6. Gyvybės draudimo sutartims, sudarytoms nuo 2004 m. gegužės 1 d., šio straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatos taikomos, jeigu įmokų gavėjas pagal šias sutartis yra vienetą, įregistruotas ar kitaip organizuotas Europos ekonominės erdvės valstybėje.

7. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatos taikomos, jeigu įmokų gavėjas yra Europos ekonominės erdvės valstybėje įregistruotas ar kitaip organizuotas užsienio vienetą.“

18 straipsnis. 22 straipsnio 2 dalies 1 punkto pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) iš Lietuvos vieneto, iš užsienio vieneto per jo nuolatinę buveinę ir iš nenuolatinio Lietuvos gyventojų per jo nuolatinę bazę gautos pajamos, išskyrus azartinių lošimų ir loterijų laimėjimus, neribotos civilinės atsakomybės vieneto dalyvio pajamas, gautas iš šio neribotos civilinės atsakomybės vieneto, ir šiame punkte nenurodytas individualios veiklos pajamas, taip pat šiame punkte nenurodytas pajamas iš ne individualios veiklos turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn. Iš Lietuvos vieneto, iš užsienio vieneto per jo nuolatinę buveinę ir iš nenuolatinio Lietuvos gyventojų per jo nuolatinę bazę gautos sporto veiklos, atlikėjo veiklos pajamos, kitos veiklos pajamos, kurias gyventojui išmoka su juo darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijęs asmuo, nenuolatinių Lietuvos gyventojų pajamos, gautos už parduotą ar kitaip perleistą nuosavybėn nekilnojamąjį daiktą, esantį Lietuvoje, arba kilnojamąjį daiktą, jeigu šios rūšies daiktui pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privaloma teisinė registracija ir šis daiktas yra (ar privalo būti) įregistruotas Lietuvoje, bei gyventojų individualios ir ne individualios veiklos pajamos už parduotą arba kitaip perleistą nuosavybėn nenukirstą mišką, apvaliąją medieną, netauriųjų metalų laužą, taip pat priskiriamos A klasės pajamoms, ir“.

19 straipsnis. 23 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kai gyventojas pateikia laisvos formos prašymą mokestį išskaičiuojančiam asmeniui dėl NPD taikymo ir pagal šio Įstatymo 20 straipsnio nuostatas tokiam gyventojui mokestiniu laikotarpiu gali būti taikomas NPD, tai jam priklausančią NPD mokestį išskaičiuojantis asmuo atima skaičiuodamas apmokestinamąsias su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusias pajamas šio Įstatymo 20 straipsnio nustatyta tvarka.“

20 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„27 straipsnis. Pajamų mokesčio nuo mokestiniu laikotarpiu gautų pajamų apskaičiavimas, deklaravimas, sumokėjimas, permokos grąžinimas ir metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimas

1. Nuolatinis Lietuvos gyventojas, per mokestinį laikotarpį gavęs pajamų, pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, iki kalendorinių metų, einančių po to mokestinio laikotarpio, gegužės 1 dienos (jeigu šio straipsnio 3 dalyje ar šio Įstatymo 28 straipsnyje nenustatyta kitaip) privalo pats arba per savo įgaliotą asmenį pateikti mokesčio administratoriui metinę pajamų mokesčio deklaraciją už praėjusį mokestinį laikotarpį ir joje deklaruoti visas praėjusio mokestinio laikotarpio pajamas ir už jas apskaičiuotą pajamų mokestį, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.

2. Jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip, metinės pajamų mokesčio deklaracijos turi teisę neteikti nuolatinis Lietuvos gyventojas, kuris:

1) nepageidauja pasinaudoti teise iš pajamų atimti jam pagal šio Įstatymo 20 straipsnio nuostatas priklausančią MPNPD ir (arba) šio Įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nurodytas išlaidas ir

2) per atitinkamą mokestinį laikotarpį gavo tik A klasei priskiriamų su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų ir kuriam pritaikytas NPD neturi būti perskaičiuotas šio Įstatymo 20 straipsnio nustatyta tvarka. Toks gyventojas turi teisę neteikti metinės pajamų mokesčio deklaracijos ir tais atvejais, kai gauna šio punkto pirmajame sakinyje nenurodytų pajamų, jeigu šios pajamos įtrauktos į centrinio mokesčio administratoriaus nustatytą neapmokestinamųjų pajamų, kurių gavus deklaracija gali būti neteikiama, sąrašą.

3. Gyventojas, kuris mokestiniu laikotarpiu buvo įsigijęs verslo liudijimą ar įregistravęs individualią veiklą, privalo pateikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją net tuo atveju, jeigu individualios veiklos pajamų negavo. Gyventojas, kuriam atsiranda prievolė deklaruoti turimą turtą Gyventojų turto deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka, išskyrus gyventoją, pageidaujantį gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą arba piniginę socialinę paramą, privalo pateikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją nepaisant šio straipsnio 2 dalyje nustatytų išimčių. Gyventojas, kuriam atsiranda prievolė deklaruoti turimą turtą Gyventojų turto deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka, po kalendorinių metų, už kuriuos teikiama gyventojų turto deklaracija, gegužės 1 dienos privalo pats arba per savo įgaliotą asmenį pateikti mokesčio administratoriui metinę pajamų mokesčio deklaraciją už praėjusį mokestinį laikotarpį gyventojų turto deklaracijos pateikimo terminais.

4. Metinės pajamų mokesčio deklaracijos formą, jos užpildymo ir pateikimo tvarką nustato centrinis mokesčio administratorius. Centrinis mokesčio administratorius turi teisę nustatyti metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje nedeklaruojamų neapmokestinamųjų pajamų sąrašą, taip pat tam tikrų neapmokestinamųjų pajamų dydį, kurio neviršijus gautos pajamos nedeklaruojamos metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje ar gavus vien jų deklaracija neteikiama.

5. Nuolatinis Lietuvos gyventojas, kuriam pagal šį straipsnį nustatyta prievolė teikti metinę pajamų mokesčio deklaraciją, pajamų mokesčio skirtumą tarp metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje už mokestinį laikotarpį apskaičiuotos pajamų mokesčio sumos ir mokestiniu laikotarpiu sumokėtos (išskaičiuotos) pajamų mokesčio sumos privalo sumokėti į biudžetą iki šiame straipsnyje nustatyto metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimo termino pabaigos.

6. Nuolatinis Lietuvos gyventojas, per mokestinį laikotarpį gavęs pozityviųjų pajamų, privalo kartu su metine pajamų mokesčio deklaracija pateikti centrinio mokesčio administratoriaus nustatytos formos priedą, kuriame turi būti nurodyta informacija apie tiesiogiai ar netiesiogiai valdomas kontroliuojamųjų vienetų akcijas (dalis, pajus) ar kitas teises į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinės teises jas įsigyti, taip pat kontroliuojamojo vieneto pavadinimas ir buveinės adresas, kontroliuojamojo vieneto valdytojų sąrašas. Nuolatinis Lietuvos gyventojas kontroliuojamojo vieneto balansą bei pelno ir nuostolių ataskaitą privalo saugoti ne mažiau kaip 10 metų.

7. Jeigu nuolatinio Lietuvos gyventojų pateiktoje metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje apskaičiuojama pajamų mokesčio permoka, ji gali būti įskaityta arba grąžinta Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

8. Šio Įstatymo 29 straipsnyje nustatytais atvejais nuolatinis Lietuvos gyventojas metinės pajamų mokesčio deklaracijos neteikia.“

21 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„29 straipsnis. Fizinio asmens, galutinai išvykstančio iš Lietuvos, pajamų mokesčio nuo pajamų, gautų išvykimo mokestiniu laikotarpiu, deklaravimas ir pajamų mokesčio sumokėjimas

1. Nuolatinis Lietuvos gyventojas, išskyrus nurodytą šio straipsnio 2 dalyje, galutinai išvykstantis iš Lietuvos per mokestinį laikotarpį, prieš išvykdamas privalo pateikti fizinio asmens, galutinai išvykstančio iš Lietuvos, pajamų mokesčio deklaraciją ir apskaičiuoti bei deklaruoti pajamas, gautas per tą mokestinį laikotarpį iki išvykimo dienos, taip pat iki išvykimo dienos sumokėti pajamų mokestį, įskaitant mokestį nuo šio Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 54 punkte nurodytų pajamų, jeigu iki išvykimo dienos nėra įvykdyta minėtame punkte nustatyta sąlyga. Toks nuolatinis Lietuvos gyventojas privalo pateikti ir metinę pajamų mokesčio deklaraciją ir sumokėti pajamų mokestį šio Įstatymo nustatyta tvarka, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.

2. Fizinis asmuo, laikomas nuolatiniu Lietuvos gyventoju pagal šio Įstatymo 4 straipsnio 3 dalį, galutinai išvykstantis iš Lietuvos, prieš išvykdamas privalo pateikti fizinio asmens, galutinai išvykstančio iš Lietuvos, pajamų mokesčio deklaraciją ir apskaičiuoti bei deklaruoti pajamas, gautas per tą mokestinį laikotarpį iki išvykimo dienos, taip pat iki išvykimo dienos sumokėti pajamų mokestį, įskaitant mokestį nuo šio Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 54 punkte nurodytų pajamų, jeigu iki išvykimo dienos nėra įvykdyta minėtame punkte nustatyta sąlyga.

3. Pagal šio straipsnio 2 dalį deklaruojamoms pajamoms taikoma MNPD ir MPNPD dalis apskaičiuojama Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.“

22 straipsnis. 30 straipsnio 1, 2 ir 3 dalių pakeitimas

30 straipsnio 1 dalyje po žodžių „per mokestinį laikotarpį gavęs“ įrašyti žodžius „arba uždirbęs“, po žodžių „per tą mokestinį laikotarpį gautas“ įrašyti žodžius „arba uždirbtas“ ir šią dalį išdėstyti taip:

1. „1. Nenuolatinis Lietuvos gyventojas, per mokestinį laikotarpį gavęs arba uždirbęs pajamų iš individualios veiklos per nuolatinę bazę, mokestiniam laikotarpiui pasibaigus, iki kitų po to mokestinio laikotarpio kalendorinių metų gegužės 1 dienos privalo pateikti metinę pajamų mokesčio nuo individualios veiklos per nuolatinę bazę pajamų deklaraciją ir joje deklaruoti visas per tą mokestinį laikotarpį gautas arba uždirbtas pajamas iš individualios veiklos per nuolatinę bazę ir už jas šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotą pajamų mokestį.“

2. 30 straipsnio 2 dalyje po žodžių „per mokestinį laikotarpį gautų“ įrašyti žodžius „arba uždirbtų“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„2. Metinėje pajamų mokesčio nuo individualios veiklos per nuolatinę bazę pajamų deklaracijoje apskaičiuotas pajamų mokestis nuo nenuolatinio gyventojų per mokestinį laikotarpį gautų arba uždirbtų individualios veiklos per nuolatinę bazę pajamų turi būti sumokėtas į biudžetą iki šiame straipsnyje nustatyto metinės pajamų mokesčio nuo individualios veiklos per nuolatinę bazę pajamų deklaracijos pateikimo termino pabaigos.“

3. 30 straipsnio 3 dalyje po žodžių „per nuolatinę bazę gauna“ įrašyti žodžius „arba uždirba“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„3. Tuo atveju, jei nenuolatinis Lietuvos gyventojas per nuolatinę bazę gauna arba uždirba pajamų, susijusių su šia veikla ir pagal šį Įstatymą priskiriamų A klasės pajamoms, tai nuo šių A klasės pajamų išskaityto ir sumokėto pajamų mokesčio dydžiu mažinamas pagal metinę pajamų mokesčio nuo individualios veiklos per nuolatinę bazę pajamų deklaraciją mokėtinas pajamų mokestis.“

23 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Šio įstatymo nuostatos taikomos apskaičiuojant ir deklaruojant 2009 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pajamas, išskyrus šio įstatymo nuostatas, susijusias su pajamų ir leidžiamų atskaitymų pripažinimu pagal kaupimo apskaitos principą. Šio įstatymo nuostatos, susijusios su pajamų ir leidžiamų atskaitymų pripažinimu pagal kaupimo apskaitos principą (įskaitant mokestinio laikotarpio nuostolių perkėlimą), taikomos apskaičiuojant ir deklaruojant 2010 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pajamas. Gyventojai, kurie verčiasi individualia veikla ir yra įregistruoti pridėtinės vertės mokesčio mokėtojais arba savo individualiai veiklai priskyrę ir joje naudojantys ilgalaikį turtą, gali pasirinkti kaupimo apskaitos principą taikyti apskaičiuodami ir deklaruodami ir 2009 metų apmokestinamąsias pajamas. Pasirinkus kaupimo apskaitos principą taikyti apskaičiuojant ir deklaruojant 2009 metų apmokestinamąsias pajamas, leidžiamiesiems atskaitymams gali būti priskiriamos 2008 metų mokestiniu laikotarpiu patirtos Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 18 straipsnyje nurodytos su uždirbtomis pajamomis susijusios išlaidos.

2. Už per 2009 metų mokestinį laikotarpį gautas pajamas, nuo kurių mokestis sumokamas įsigyjant verslo liudijimą, mokamas savivaldybės tarybos nustatytas fiksuoto dydžio pajamų mokestis, kuris negali būti mažesnis už pajamų mokestį, apskaičiuojamą iš dvylikos minimaliųjų mėnesinių algų, galiojusių 2008 m. spalio 1 d., sumos atėmus 3 840 litų ir pritaikius 24 procentų pajamų mokesčio tarifą. Savivaldybės taryba 2009 metų mokestiniam laikotarpiui turi teisę nustatyti mažesnę fiksuoto dydžio pajamų mokestį už pajamas, gautas iš veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą:

1) neįgaliesiems asmenims, asmenims, sukačusiems senatvės pensijos amžių, tėvams (įtėviams), auginantiems tris ir daugiau vaikų (įvaikių) iki 18 metų, taip pat vyresnius, jeigu jie mokosi dieninėse bendrojo lavinimo mokyklose, profesinių ar aukštųjų mokyklų dieniniuose skyriuose, tėvams (įtėviams), auginantiems neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, taip pat vyresnį neįgalų vaiką (įvaikį), kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, motinai (įmotei) arba tėvui (įtėviui), kuris (kuri) vaiką (įvaikį) iki 18 metų, taip pat vyresnį, jeigu jis mokosi dieninėje bendrojo lavinimo mokykloje, profesinės ar aukštosios mokyklos dieniniame skyriuje, augina vienas (viena), bendrojo lavinimo, profesinių, aukštųjų mokyklų dieninių skyrių moksleiviams ir studentams, taip pat bedarbiams, kurie nustatyta tvarka įregistruoti teritorinėse darbo biržose;

2) asmenims, įsigyjantiems verslo liudijimą verstis verslo liudijime nurodytos rūšies veikla visoje Lietuvos Respublikoje, išskyrus Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Palangos, Panevėžio, Šiaulių, Vilniaus miestų savivaldybių ir Marijampolės bei Neringos savivaldybių teritorijas, arba konkrečios savivaldybės teritorijoje, išskyrus Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Palangos, Panevėžio, Šiaulių, Vilniaus miestų savivaldybių ir Marijampolės bei Neringos savivaldybių teritorijas;

3) asmenims, įsigyjantiems verslo liudijimą verstis tradicinių amatų veikla;

4) asmenims, kurie laikotarpiu, kuriam įsigyjamas verslo liudijimas, gauna su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-175](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 25-977 (2009-03-05), i. k. 1091010ISTA00XI-175

3. Neteko galios nuo 2010-12-12

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1153](#), 2010-11-23, *Žin.* 2010, Nr. 145-7411 (2010-12-11), i. k. 1101010ISTA0XI-1153

4. Nuolatinis Lietuvos gyventojas 2009 metų ir vėlesniais mokestiniais laikotarpiais iš pajamų gali atimti palūkanas už vieną paimtą kreditą (arba jo dalį) vienam gyvenamajam būstui statyti ar įsigyti arba palūkanas už vieno gyvenamojo būsto finansinę nuomą (lizingą), jeigu toks kreditas yra paimtas ir rašytinis susitarimas dėl gyvenamojo būsto, kuriam statyti ar įsigyti paimtas kreditas, statybos ar įsigijimo arba finansinės nuomos (lizingo) sutartis sudaryti iki 2009 m. sausio 1 d. Tokios palūkanos gali būti atimamos visą kredito ar finansinės nuomos (lizingo) sutarties galiojimo laiką, atsižvelgiant į Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme iš apmokestinamųjų pajamų atimamų gyventojų patirtų išlaidų sumai nustatytus apribojimus. Jeigu nuolatinis Lietuvos gyventojas iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo paėmęs daugiau kaip vieną kreditą gyvenamajam būstui (būstams) statyti ar įsigyti arba (ir) buvo sudaręs daugiau kaip vieną finansinės nuomos (lizingo) sutartį dėl gyvenamojo būsto (būstų) finansinės nuomos (lizingo), iš pajamų galima atimti palūkanas už vieną jo pasirinktą kreditą (arba jo dalį) arba vieną gyvenamojo būsto finansinę nuomą (lizingą).

5. Nuolatinis Lietuvos gyventojas, 2004–2008 metais įsigijęs vieną asmeninio kompiuterio vienetą su programine įranga pagal sutartį, kurioje nustatyta, kad nuosavybės teisė į daiktą pereina pirkėjui apmokėjus visą sutartyje nurodytą kainą, iš pajamų gali atimti pagal tą sutartį 2009 metų ir vėlesniais mokestiniais laikotarpiais faktiškai sumokėtą kainos dalį (išskyrus palūkanas) atsižvelgiant į Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio 3 dalyje nustatytą apribojimą, tačiau bendra tokių atimamų išlaidų suma negali viršyti 1 158,48 euro (įskaitant interneto prieigos įrengimo ir šiai prieigai reikalingos įrangos įsigijimo išlaidas).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1130](#), 2014-09-23, *paskelbta TAR* 2014-10-03, i. k. 2014-13613

6. Gyventojų naudai, gautai, kai gyventojas už kreditą arba paskolą gyvenamajam būstui statyti ar įsigyti, iki 2009 m. sausio 1 d. suteiktą asmens, susijusio su gyventoju darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, moka lengvatines palūkanas arba jų nemoka, taikomos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusios apmokestinimo taisyklės.

7. Išmokoms pagal gyvybės draudimo sutartis, kurios sudarytos po 2004 m. balandžio 30 d. iki 2009 m. sausio 1 d. ir kuriose nustatyta, kad draudimo išmoka išmokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui, taip pat nutraukus tokias sutartis gyventojui mokamoms sumoms, jeigu pagal tas sutartis įmokas mokėjo tik gyventojai ir jos nebuvo atimamos iš pajamų Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nustatyta tvarka, taikomos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusios apmokestinimo taisyklės.

8. Įmokos už studijas ir (ar) profesinį mokymą už 2008–2009 metų rudens semestrą, atsižvelgiant į Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 3 punktą, iš pajamų gali būti atimamos neatsižvelgiant į tai, kelintas aukštasis išsilavinimas ir (ar) kvalifikacija įgyjami baigus šias studijas ir (ar) mokymą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-175](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 25-977 (2009-03-05), i. k. 1091010ISTA00XI-175

Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13-1, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 30 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir įstatymo papildymo 18-1 straipsniu įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1153](#), 2010-11-23, Žin., 2010, Nr. 145-7411 (2010-12-11), i. k. 1101010ISTA0XI-1153

Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13-1, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 30 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir įstatymo papildymo 18-1 straipsniu įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1130](#), 2014-09-23, paskelbta TAR 2014-10-03, i. k. 2014-13613

Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13-1, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 30 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir įstatymo papildymo 18-1 straipsniu įstatymo Nr. XI-111 23 straipsnio pakeitimo įstatymas